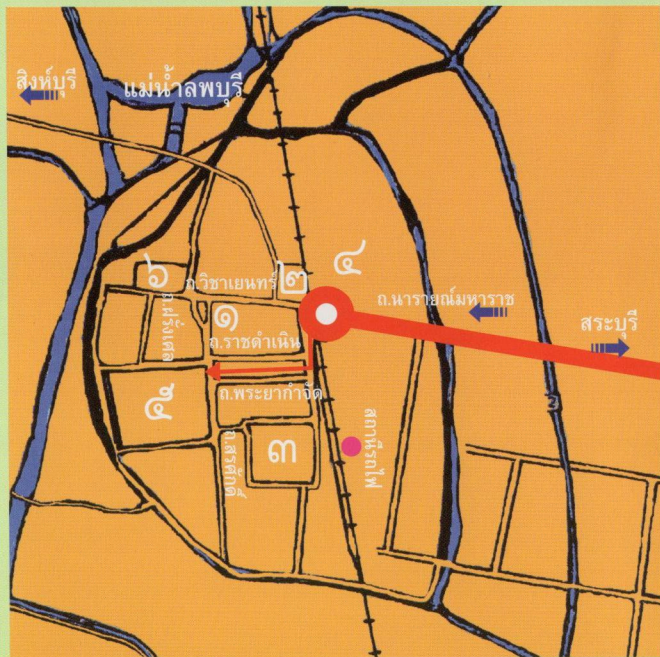

แผนที่เมืองลพบุรี

๑. ปรางค์แขก   ๓. วัดพระศรีรัตนมหาธาตุ   ๕. พระนารายณ์ราชนิเวศน์
๒. พระปรางค์สามยอด   ๔. ศาลพระกาฬ   ๖. บ้านวิชาเยนทร์

ที่ตั้ง   พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ สมเด็จพระนารายณ์
ถนนสุรศักดิ์ ตำบลท่าหิน อำเภอเมือง
จังหวัดลพบุรี ๑๕๐๐๐
โทร. ๐ ๓๖๔๑ ๑๔๕๘
โทรสาร ๐ ๓๖๔๑ ๑๔๕๘

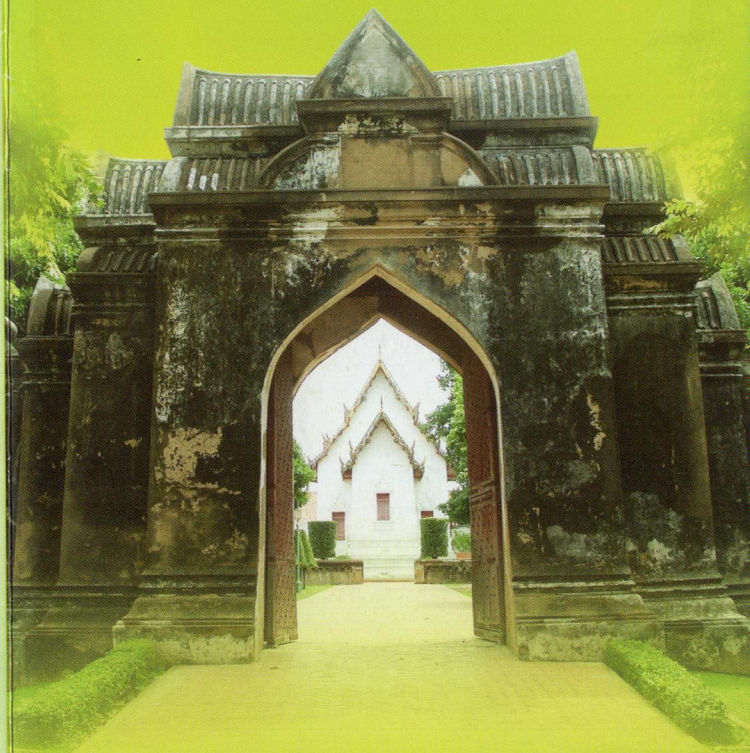
วันทำการ   เปิดวันพุธ-วันอาทิตย์
เวลา ๐๘.๓๐-๑๖.๐๐ น.
ปิดวันจันทร์-วันอังคาร
และวันหยุดนักขัตฤกษ์

ค่าธรรมเนียมเข้าชม

ชาวไทย ๑๐ บาท ชาวต่างชาติ ๓๐ บาท

พระนารายณ์ราชนิเวศน์ จังหวัดลพบุรี

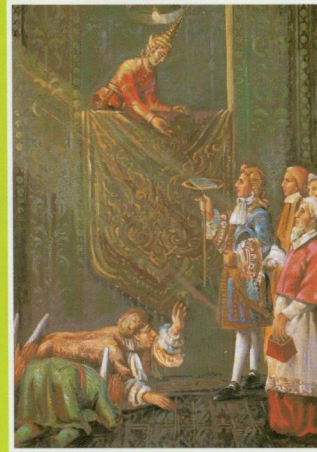

พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ สมเด็จพระนารายณ์
สำนักพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ
กรมศิลปากร กระทรวงวัฒนธรรม

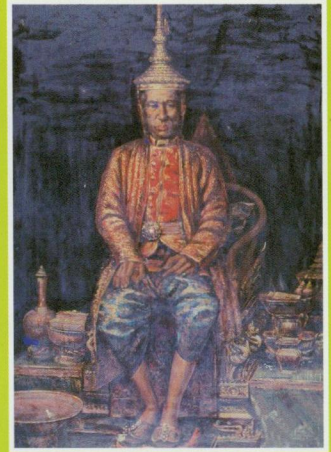

พระนารายณ์ราชนิเวศน์

เมืองลพบุรี เดิมเรียกว่า “ลพบุรี” หรือ “ละโว้” เป็นดินแดนทางภาคกลางของประเทศไทยที่มีความเจริญรุ่งเรืองอย่างยิ่งใน “สมัยทวารวดี” ราวพุทธศตวรรษที่ ๑๒-๑๖ และได้รับอิทธิพลวัฒนธรรมจากอาณาจักรเขมร ราวพุทธศตวรรษที่ ๑๖-๑๘ เรียกว่า “สมัยลพบุรี” ครั้นอาณาจักรกรุงศรีอยุธยาสถาปนาขึ้นมาในปี พ.ศ. ๑๘๙๓ เมืองลพบุรีถูกลดฐานะลงเป็นเพียงเมืองลูกหลวงของกรุงศรีอยุธยา จนกระทั่งในรัชสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช พระมหากษัตริย์องค์ที่ ๒๗ แห่งกรุงศรีอยุธยา (พ.ศ. ๒๑๙๙-๒๒๓๑) ทรงโปรดให้วิศวกรชาวฝรั่งเศสและอิตาลีร่วมกันออกแบบสร้างพระราชวังเมืองลพบุรี กำแพงเมืองและป้อมปราการต่างๆ ขึ้นในปี พ.ศ. ๒๒๐๙ เพื่อใช้เป็นที่พักทัพว่าราชการงานเมือง ต้อนรับแขกเมือง ปักพ่อน และล่าสัตว์ เสมือนเป็นราชธานีแห่งที่ ๒ รองจากกรุงศรีอยุธยา เมื่อสมเด็จพระนารายณ์มหาราชเสด็จสวรรคตเมื่อวันที่ ๑๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๒๓๑ เมืองลพบุรีจึงถูกทิ้งร้างลง และได้รับการซ่อมแซมบูรณะอีกครั้งในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ (พ.ศ. ๒๓๙๔-๒๔๑๑) ทรงโปรดให้สร้างหมู่พระที่นั่งพิมานมงกุฏและหมู่ตึกพระประเทียบขึ้นในปี

สมเด็จพระนารายณ์มหาราช

พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

พ.ศ. ๒๓๙๙ พระราชทานนามว่า “พระนารายณ์ราชนิเวศน์” ต่อมาในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๕) ได้พระราชทานหมู่พระที่นั่งพิมานมงกุฏเป็นศาลากลางจังหวัดลพบุรี ภายหลังได้จัดตั้งเป็นลพบุรีพิพิธภัณฑสถาน เมื่อวันที่ ๑๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๖๗ และประกาศเป็น “พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ สมเด็จพระนารายณ์” ในปี พ.ศ. ๒๕๐๔

หมู่พระที่นั่งพิมานมงกุฏ

พระที่นั่งและสิ่งก่อสร้างต่างๆ ที่สร้างในสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช แห่งกรุงศรีอยุธยา

พระนารายณ์ราชนิเวศน์ ตั้งอยู่ถนนสุรศักดิ์ ตำบลท่าหิน อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี เป็นพระราชวังโบราณสมัยกรุงศรีอยุธยาที่มีความสำคัญและมีคุณค่าทางด้านประวัติศาสตร์ สถาปัตยกรรม แสดงถึงความรุ่งเรืองสูงสุดสมัยหนึ่งของเมืองลพบุรี ลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า พื้นที่กว้าง ๔๑ ไร่เศษ ด้านหน้าหันเข้าหาตัวเมือง ด้านหลังติดแม่น้ำลพบุรีมีกำแพงก่ออิฐถือปูนและใบเสมาล้อมรอบ มีป้อมปืน ๗ ป้อม ประตูสูงใหญ่ รูปโค้งแหลม ๑๑ ประตู มีการเจาะช่องรูปโค้งแหลมเล็กสำหรับวางตะเกียงให้แสงสว่างไสวแก่พระราชวังในยามค่ำคืน อันเป็นรูปแบบศิลปะสถาปัตยกรรม โดยเฉพาะในสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช

ภายในพระราชวังแบ่งพื้นที่ออกเป็น ๓ เขต คือ เขตพระราชฐานชั้นนอก เขตพระราชฐานชั้นกลาง และเขตพระราชฐานชั้นใน มีพระที่นั่งและสิ่งก่อสร้างดังนี้

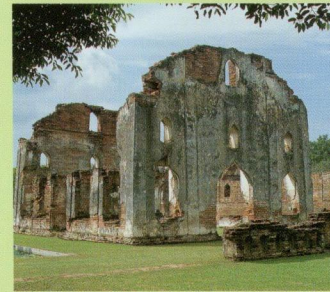
๑. เขตพระราชฐานชั้นนอก มีสิ่งก่อสร้าง ๕ หลัง คือ

๑.๑ อ่างเก็บน้ำ หรือถังเก็บน้ำประปา เป็นที่กักเก็บน้ำใช้ภายในพระราชวัง ก่อด้วยอิฐฉาบปูนรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ผังอิฐมีความหนาเป็นพิเศษ เก็บน้ำที่ไหลจากอ่างข้างหลักตามท่อดินเผามายังพระราชวัง เป็นฝีมือการก่อสร้างของวิศวกรชาวฝรั่งเศสและบาทหลวงชาวอิตาลี

๑.๒ สิบสองท้องพระคลัง สันนิษฐานว่าเป็นพระคลังเก็บสินค้าหรือสิ่งของเพื่อใช้ในราชการและที่จะพระราชทานให้แก่ผู้ทำความดีความชอบ เช่น เสื้อผ้า ผ้าแพรพรรณ ดาบ ไม้ฝาง งาช้าง ดีบุก พริกไทย ฯลฯ ลักษณะเป็นอาคารทรงตึกแบบยุโรป ประตูหน้าต่าง และช่องระบายลมใต้หลังคาเป็นรูปโค้งแหลม

๑.๓ ตึกเลี้ยงรับรองแขกเมือง เป็นสถานที่เลี้ยงต้อนรับคณะราชทูตต่างประเทศ สมเด็จพระนารายณ์มหาราช ทรงโปรดพระราชทานเลี้ยงแก่คณะราชทูตเซอร์วาเลีย เดอโซมองต์จากประเทศฝรั่งเศสในปี พ.ศ. ๒๒๒๘

ลักษณะเป็นอาคารทรงตึกแบบยุโรป มีคูน้ำล้อมรอบอาคาร ประตูหน้าต่าง และช่องระบายลมใต้หลังคาเป็นรูปโค้งแหลม

อ่างเก็บน้ำ

๑.๔ ตึกพระเจ้าเหา สันนิษฐานว่าเป็นหอพระประจำพระราชวัง ชื่อพระเจ้าเหา คงหมายถึง พระพุทธรูปเก่าแก่สำคัญที่ประดิษฐานอยู่ภายในตึกนี้

ลักษณะเป็นอาคารทรงตึกแบบยุโรป ผสมผสานกับแบบไทย ประตู หน้าต่าง ประตูลวดลายปูนปั้นที่ซุ้มเรือนแก้วและฐานเท้าสิงห์แบบไทย สมเด็จพระเพทราชา ทรงประกาศยึดอำนาจจากสมเด็จพระนารายณ์มหาราช ณ ตึกนี้เมื่อปี พ.ศ. ๒๒๓๑

๑.๕ โรงช้างหลวง เป็นที่อยู่ของช้างพระที่นั่งของสมเด็จพระนารายณ์มหาราชและเจ้านาย สำหรับใช้ในราชการ เสด็จประพาสป่าล่าสัตว์และที่พักของควาญช้างและผู้ดูแลช้างซึ่งหมุนเวียนกันเข้ามาดูแลช้างเผือก ลักษณะเป็นอาคารทรงตึกแบบยุโรป ประตูหน้าต่าง เป็นรูปโค้งแหลม

๒. เขตพระราชฐานชั้นกลาง มีสิ่งก่อสร้าง ๒ หลัง คือ

๒.๑ พระที่นั่งจันทรพิศาล เป็นที่ประทับออกว่าราชการแผ่นดินและประชุมองคมนตรี ลักษณะเป็นอาคารทรงตึก หลังคาประตูและหน้าต่างเป็นศิลปะแบบไทยแท้ ด้านหน้าพระที่นั่งมีมุขเด็จยื่นออกมาสำหรับเสด็จออกให้ข้าราชการเข้าเฝ้า ได้รับการบูรณะในสมัยรัชกาลที่ ๔ ปัจจุบันจัดแสดงเป็นห้องเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระนารายณ์มหาราช

พระที่นั่งและสิ่งก่อสร้างต่างๆ ที่สร้างในสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว แห่งกรุงรัตนโกสินทร์

๒.๒ พระที่นั่งดุสิตสวรรค์ธัญญมหาปราสาท เป็นที่เสด็จออกต้อนรับคณะราชทูตต่างประเทศ ลักษณะเป็นอาคารทรงตึกแบบยุโรปผสมผสานกับแบบไทย ด้านหน้าเป็นท้องพระโรงผนังภายในเดิมประดับด้วยกระจกเงาจากประเทศฝรั่งเศส ตามมุมประดับด้วยทองลูกบวบดูโอ่อ่าวิจิตรตระการตา

ด้านหลังเป็นอาคารทรงสูงสันนิษฐานว่า หลังคาเป็นทรงมณฑปยอดแหลม เรียกว่า “มหาปราสาท” ตรงกลางมีสี่หับญชรที่สมเด็จพระนารายณ์มหาราชได้เสด็จออกรับคณะราชทูต ประตุนำต่าง เป็นรูปโค้งแหลมประดับลวดลายปูนปั้นที่ขมู้นั่นและฐานเท้าสิงห์แบบไทย

๓. เขตพระราชฐานชั้นใน มีสิ่งก่อสร้าง ๑ หลัง คือ

๓.๑ พระที่นั่งสุทธาสวรรย์ เป็นที่ประทับส่วนพระองค์ของสมเด็จพระนารายณ์มหาราช ลักษณะเป็นอาคารทรงตึกแบบยุโรป หลังคามุงด้วยกระเบื้องเคลือบสีเหลือง มีน้ำพุ สระน้ำตั้งอยู่ใกล้กับภูเขาจำลอง ต้นไม้และดอกไม้ส่งกลิ่นหอม สมเด็จพระนารายณ์มหาราชทรงเสด็จสวรรคต ณ พระที่นั่งองค์นี้

พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงโปรดให้สร้างหมู่พระที่นั่งและสิ่งก่อสร้างต่างๆ ใหม่เพิ่มขึ้น ในปี พ.ศ. ๒๓๙๙ ดังนี้

๑. เขตพระราชฐานชั้นกลาง มีสิ่งก่อสร้าง ๒ หลัง คือ

๑.๑ หมู่พระที่นั่งพิมานมงกุฏ เป็นที่ประทับของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ลักษณะเป็นอาคารทรงตึกแบบตะวันตก ด้านหน้าสูง ๒ ชั้น ด้านหลังสูง ๓ ชั้น หลังคามุงกระเบื้องกาบแบบจีน ชั้นล่างเป็นใต้ถุนมีประตูเป็นรูปโค้งครึ่งวงกลม ชั้นที่ ๒ ประกอบด้วย พระที่นั่งไชยศาสตรากร พระที่นั่งอักษรศาสตราคม พระที่นั่งวิสุทธิวิจิตรนิจฉาย ห้องเสวยพระกระยาหาร และชั้นที่ ๓ เป็นห้องพระบรรทม ตรงจั่วประดับด้วยลวดลายปูนปั้น ตรีลักษณ์จรแผ่นดิน รูปพระมหาพิชัยมงกุฏและรูปพระแท่นราชบัลลังก์ภายใต้เศวตฉัตร ปัจจุบันจัดแสดงห้องเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวและศิลปะโบราณวัตถุสมัยต่างๆ

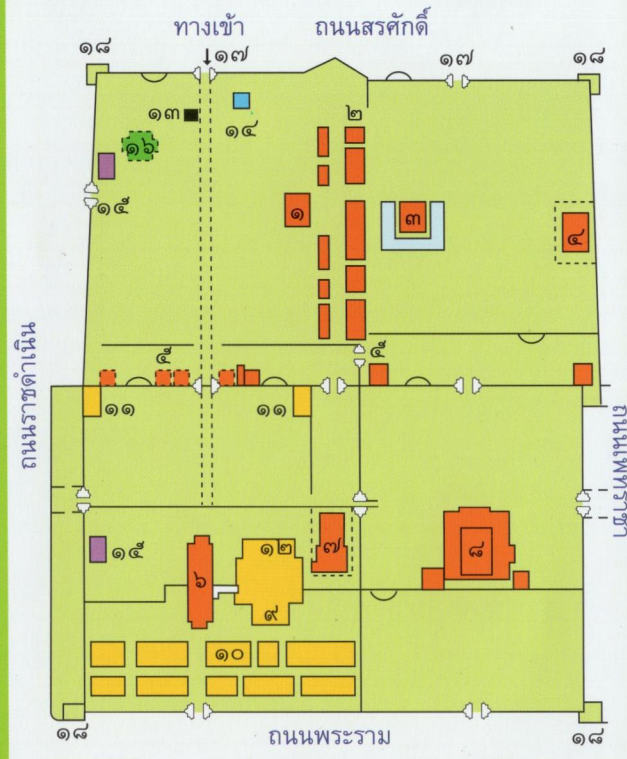
๑.๒ ทิมดาบ เป็นที่พักของทหารรักษาการณ์พระราชวัง ตั้งอยู่ตรงมุมกำแพงด้านทิศเหนือและทิศใต้ ลักษณะเป็นอาคารทรงตึกแบบตะวันตก ประตูเป็นรูปโค้งครึ่งวงกลม

๒. เขตพระราชฐานชั้นใน มีสิ่งก่อสร้าง ๑๐ หลัง คือ

๒.๑ ตึกพระประเทียบ มีทั้งหมด ๑๐ หลัง เป็นที่ประทับของพระมเหสี พระชายา และข้าราชการบริพารฝ่ายในของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ลักษณะเป็นอาคารทรงตึกสูง ๒ ชั้นชั้นเดียวและศาลาเชิญเครื่องเสวย ๑ หลัง ชั้นล่างประตูเป็นรูปโค้งครึ่งวงกลม ปัจจุบันใช้จัดแสดงพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านและนิทรรศการชั่วคราว

แผนผังพระนารายณ์ราชนิเวศน์

๑. อ่างเก็บน้ำ	๑๐. หมู่ตึกพระประเทียบ
๒. สิบสองท้องพระคลัง	๑๑. หมู่ตึกทิมดาบ
๓. ตึกเลี้ยงรับรองแขกเมือง	๑๒. บ้านหนังสือ-ของที่ระลึก
๔. ตึกพระเจ้าเหา	๑๓. ห้องจำหน่ายบัตร
๕. โรงช้างหลวง	๑๔. ร้านเครื่องดื่ม
๖. พระที่นั่งจันทรพิศาล	๑๕. สุขา
๗. พระที่นั่งดุสิตสวรรค์ธัญญมหาปราสาท	๑๖. สำนักงาน
๘. พระที่นั่งสุทธาสวรรย์	๑๗. ประตู
๙. หมู่พระที่นั่งพิมานมงกุฏ	๑๘. ป้อม

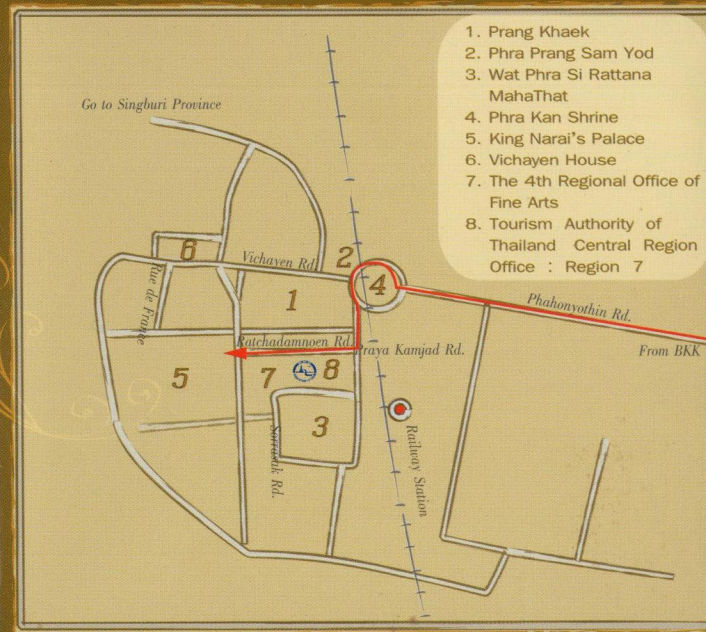

Phra Narai Ratchaniwet

Lop Buri, the former Lavapura of Lavo, is located in the central part of Thailand. It was very prosperous during the Dvaravati period 6th - 10th centuries and was influenced by the Khmer culture during the 10th - 12th centuries. This period in Thai history is known as the Lop Buri Period. When Ayutthaya was established in 1350 AD, Lop Buri became the second capital city. King Narai the Great (1656 - 1688 AD), the 27th King of the Ayutthaya period, commanded French and Italian engineers to build the palace, walls and forts of Lop Buri. King Narai used this area for receiving government officials and royal guests for recreation, and as a residence during hunting vacations. As the second capital of Ayutthaya on July 11th 1688, King Narai passed away and Lopburi was abandoned.

In 1856 King Mongkut (King Rama IV) of the Bangkok dynasty restored the palace. The Piman Mongkut Pavilion compound and the Phra Pratiep compound were built and named Phra Narai Ratchaniwet (the residence of King Narai the Great). The Piman Mongkut Pavilion compound was used as the city Hall, and became the Lop Buri Museum on October 11th 1924. It was officially Somdet Phra Narai National Museum in 1961.

Lop Buri City Map

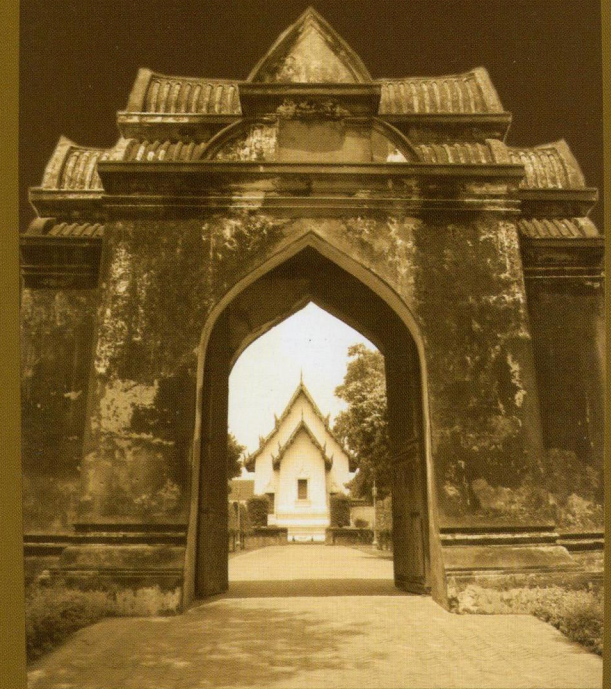
Somdet Phra Narai National Museum
Tel: 0-3641-1458. Sorasak Road, Lop Buri.
Open 8.30 am. - 4.00 pm. On Wednesday - Sunday

Admission fee 30 Baht

Tourism Authority of Thailand Central Region Office : Region 7
Tel: 0-3642-2768-9 Fax: 0-3642-4089
Rop Wat Phrathat Road., Amphoe Muang, Lop Buri 15000, Thailand.
www.tat7.com e-mail: tatlobri@tat.or.th

Phra Narai Ratchaniwet Lop Buri Province

Thailand

The outer compound

The water tank, a rectangular structure made of a special thick brick wall by a French engineer and an Italian priest, was used for water storage in the palace. The water came from Ang Sub Lek and flowed through terracotta pipes to the palace.

The Twelve Halls of Treasure, European style with arched doors and windows, connected buildings with streets between these buildings were presumably warehouses for official goods and gifts and contained clothes, swords, wood, ivory, tin, and pepper.

The reception hall for foreign envoys, a European style building with arched doors and windows, is surrounded by a moat. The banquets in honor of foreign envoys like The French ambassador, Chevalier de Chaumont were hosted here by King Narai the Great in 1685. According to their journals, this pavilion was situated in a flower garden, with 20 fountains.

The Phra Chao Hao Hall, a building of Thai and European styles. Doors and windows were decorated in stucco with Thai designs. It was probably used as the royal chapel. The word "Hao" may refer to the old Buddha image once housed inside this building. In 1688, King Narai was dethroned by Somdet Phra Phetracha in this building.

The elephant stables, a European style building with arched windows. The elephants of King Narai the Great and other noblemen were kept here and used for transportation, and sometimes for hunting. The elephant stables also housed for mahouts and royal elephant caretakers, who worked in shifts.

Phra Narai Ratchanivet

Phra Narai Ratchanivet this ancient palace of the Ayutthaya Dynasty is a good example of the significant historical architecture of the Lopburi period. The rectangular site covers approximately 7 hectares. The palace faces the town and the Lopburi River is behind it. It is surrounded by brick walls with boundary stones, and consists of 7 forts and 11 big arch gates. Walls and gates have small arches with niches for lamps, typical of architecture during the time of King Narai the Great. The palace consists of three compounds: outer, middle, and inner, as follows:

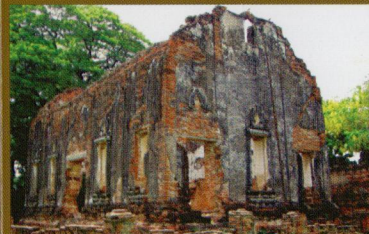
The reception hall for foreign envoys

The water tank

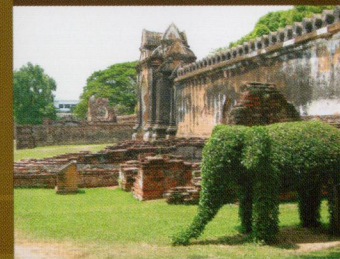

The Twelve Halls of Treasure

The Phra Chao Hao Hall

The elephant stable

The Throne Halls and other buildings were constructed by King Rama IV of the Rattanakosin period.

The Middle compound

Phiman Mongkut Pavilion, a European style building, was a private residence of King Rama IV. The front part has 2 stories and the back 3 stories. The roof is made of kabu, a Chinese ceramic, and the doors are semi-circular. On the second floor are the Chaiyasastrakorn Hall, the Aksornsastrakhom Hall, the Visuthivin-itchai Hall, and the dining room. The bedroom is on the third floor, and the gable is decorated with King Rama IV's royal emblem "Phra Maha Pichai Crown" in stucco and the other is a design of the throne under for displaying archaeological objects and other items relating to King Rama IV.

Thim Dap

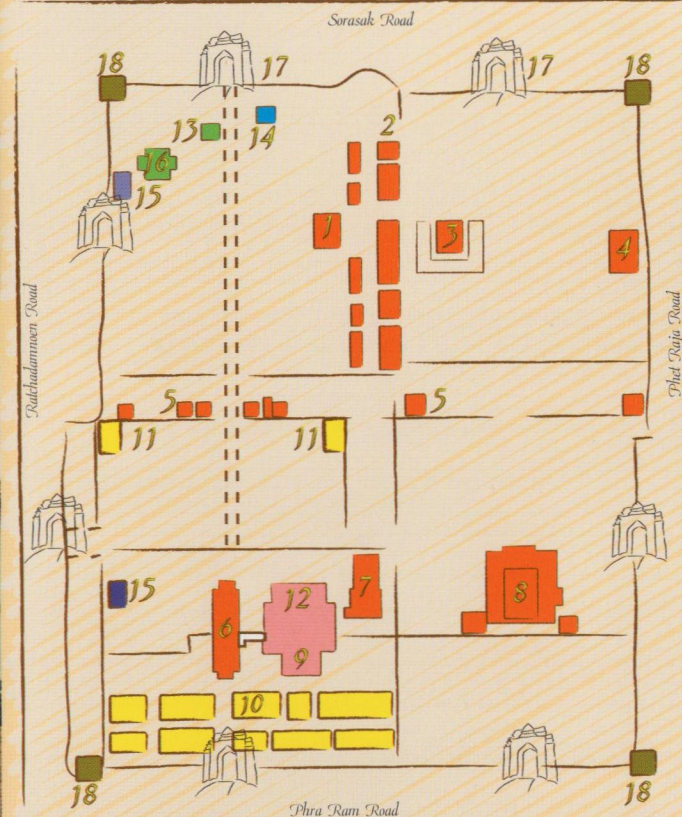
Phra Pratiep Building

Thim Dap, two European style buildings with semi circular doors, are on the north and the south corners of the wall, and were formerly the residence of the royal guards.

Phra Pratiep Building, European style building with semi circular doors, consisted of 10 buildings, some one story and some two story. They were residences of the queens, consorts and other subordinated of King Rama IV. Today Phra Pratiep is used for exhibits illustrating the life style of the local Thais, and for temporary exhibitions.

Map of Phra Narai Ratchaniwet

1. The water tank	9. Phiman Mongkut Pavilion
2. The Twelve Halls of Treasure	10. Phra Pratiep Building
3. The reception hall for foreign envoys,	11. Thim Dap
4. The Phra Chao Hao Hall	12. Book-Souvenir Shop
5. The elephant stables	13. Ticket Booth
6. The Chanthara Phisan Throne Hall	14. Softdrink Shop
7. Dusitsawan Thanya Mahap-rasada Throne Hall	15. Toilet
8. Suthasawan Throne Hall	16. Office
	17. Entrance
	18. Fortress

The Middle compound

The Chanthara Phisan Throne Hall, was a meeting hall for King Narai the Great and his Privy Councillor. The building is in the typical Thai style. In front of the building is a second projecting portico used for receiving officials. King Rama IV restored the hall, and nowadays it is used for displays illustrating the glory of King Narai the Great.

Dusitsawan Thanya Mahaprasada Throne Hall, a combination of European and Thai style architecture, was a greeting hall for ambassadors. The front of the hall was decorated with glass from France and with gold in the corners. At the back, the high throne tower still stands. The top roof is possibly a type of mondop called "Mahaprasada". Inside is a throne where King Narai the Great received ambassadors. The doors and windows are decorated with stucco in the Thai design.

Dusitsawan Thanya Mahaprasada Throne Hall

The Inner Compound

Suthasawan Throne Hall, a European style building, was the private residence of King Narai the Great. In the journal of the Frenchman, he writes "the roof is made of yellow glazed tiles, the pond on the right is close to the replicas of the mountain covered with green bushes and fragrant flowers. The four ponds are filled by the fountain. King Narai the Great passed away in this hall.

